

Zadaci za pripremu za APP: Financijska analiza

1. zadatak

Na primjeru završnih financijskih izvještaja društva „X“ d.d. napravite horizontalnu i vertikalnu financijsku analizu, te izračunajte zadane financijske pokazatelje. Kako biste donijeli pravilnu ocjenu o poslovanju društva „X“ d.d., usporedite izračunate financijske pokazatelje s prosjekom industrije, odnosno grane u kojoj poduzeće „X“ d.d. posluje.

Konsolidirana bilanca društva „X“ d.d. (u mil Kn)

	2010.	2011.	2012.
Kratkotrajna imovina	315,1	292,1	260,9
Gotovina	32,5	13,6	11,3
Potraživanja	173,5	165,5	140,0
Kratkotrajna financijska imovina	4,2	3,2	6,6
Zalihe	101,2	105,7	114,2
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	3,7	4,1	1,6
Dugotrajna imovina	688,6	547,4	475,7
Postrojenja i oprema	672,1	529,8	458,9
Nematerijalna imovina	0	0	0,8
Dugotrajna financijska imovina	16,5	17,6	15,9
Potraživanja	0	0	0,1
UKUPNA IMOVINA	1003,7	839,5	749,5
Kratkoročne obveze	176,7	145,4	140,0
Obveze prema dobavljačima, vjerovnicima, za plaće, poreze, doprinose i ostala kratkoročna potraživanja	165,5	131,1	120,8
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	11,5	13,2	19,1
Dugoročne obveze	237,3	108,0	42,8
Dugoročni krediti	237,3	108,0	42,8
Kapital i glavnica	589,7	586,1	566,7
Obične dionice (1357690 običnih dionica, nominalne vrijednosti 400 Kn)	543,1	543,1	543,1
Kapitalni dobitak (premije)	4,7	3,2	0
Rezerve	25,2	16,7	5,0
Dobit tekućeg razdoblja	16,4	22,7	18,6
Dugoročna rezerviranja	0,3	0,4	0
UKUPNE OBVEZE	1003,7	839,5	749,5

Konsolidirani račun dobiti i gubitka društva „X“ (u mil. Kn)

	2010.	2011.	2012.
Ukupni prihodi	722,1	715,2	670,3
Amortizacija	40,3	34,9	33,1
Ostali troškovi i rashodi (uključujući i financijske, izuzevši kamate)	662,2	651,4	612,6
Ukupni troškovi	702,7	686,3	645,7
Dobit iz poslovanja (EBIT)	19,4	28,9	24,6
Troškovi kamata	2,4	5,7	5,7
Dobit prije oporezivanja (EBT)	17,0	23,2	18,9
Porezi	0,5	0,4	0,3
Neto dobit	16,5	22,8	18,6

Zadaci za pripremu za APP: Financijska analiza

Vertikalna i horizontalna financijska analiza

Vertikalna analiza bilance društva „X“ d.d.

	2010.	2011.	2012.
Kratkotrajna imovina			
Gotovina			
Potraživanja			
Kratkotrajna financijska imovina			
Zalihe			
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja			
Dugotrajna imovina			
Postrojenja i oprema			
Nematerijalna imovina			
Dugotrajna financijska imovina			
Potraživanja			
UKUPNA IMOVINA			
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima, vjerovnicima, za plaće, poreze, doprinose i ostala kratkoročna potraživanja			
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja			
Dugoročne obveze			
Dugoročni krediti			
Kapital i glavnica			
Obične dionice (1357690 običnih dionica, nominalne vrijednosti 400 Kn)			
Kapitalni dobitak (premije)			
Rezerve			
Dobit tekućeg razdoblja			
Dugoročna rezerviranja			
UKUPNE OBVEZE			

Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka društva „X“ d.d.

	2010.	2011.	2012.
Ukupni prihodi			
Amortizacija			
Ostali troškovi i rashodi (uključujući i financijske, izuzevši kamate)			
Ukupni troškovi			
Dobit iz poslovanja (EBIT)			
Troškovi kamata			
Dobit prije oporezivanja (EBT)			
Porezi			
Neto dobit			

Zadaci za pripremu za APP: Financijska analiza

Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka društva „X“ d.d.

	2011/2010	2012/2011
Ukupni prihodi		
Amortizacija		
Ostali troškovi i rashodi (uključujući i financijske, izuzevši kamate)		
Ukupni troškovi		
Dobit iz poslovanja (EBIT)		
Troškovi kamata		
Dobit prije oporezivanja (EBT)		
Porezi		
Neto dobit		

Horizontalna analiza bilance društva „X“ d.d.

	2011/2010	2012/2011
Kratkotrajna imovina		
Gotovina		
Potraživanja		
Kratkotrajna financijska imovina		
Zalihe		
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja		
Dugotrajna imovina		
Postrojenja i oprema		
Nematerijalna imovina		
Dugotrajna financijska imovina		
Potraživanja		
UKUPNA IMOVINA		
Kratkoročne obveze		
Obveze prema dobavljačima, vjerovnicima, za plaće, poreze, doprinose i ostala kratkoročna potraživanja		
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja		
Dugoročne obveze		
Dugoročni krediti		
Kapital i glavnica		
Obične dionice (1357690 običnih dionica, nominalne vrijednosti 400 Kn)		
Kapitalni dobitak (premije)		
Rezerve		
Dobit tekućeg razdoblja		
Dugoročna rezerviranja		
UKUPNE OBVEZE		

Zadaci za pripremu za APP: Financijska analiza

Na osnovu odnosa unutar bilance i računa dobiti i gubitka, možete dati odgovore na sljedeća pitanja:

- Financira li se društvo pretežno vanjskim ili unutrašnjim izvorima financiranja?
- Od čega se sastoji dugotrajna, a od čega kratkotrajna imovina?
- Kakav je odnos ukupnih prihoda i neto dobiti?
- Što se događa s dugotrajnom imovinom, a što s kratkotrajnom imovinom promatrajući kroz godine (kakav je trend)?
- Od čega se sastoje kapital i glavnicu poduzeća, te što se događa u promatranim godinama?
- Kakav je odnos ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, te kakav je trend u promatranim godinama?

Financijski pokazatelji

Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelj tekuće likvidnosti = kratkotrajna imovina / kratkoročne obveze

	2010.	2011.	2012.
Pokazatelj			

Prosjek industrije je 1,9

Pokazatelj ubrzane likvidnosti = (tekuća imovina – zalihe) / kratkoročne obveze

	2010.	2011.	2012.
Pokazatelj			

Prosjek industrije je 1,3

Pokazatelji aktivnosti

Koeficijent obrtaja potraživanja = potraživanja / prodaja

Prosječna naplata potraživanja = 360/koeficijent obrtaja potraživanja

	2010.	2011.	2012.
Pokazatelj			

Prosjek industrije je 100 dana.

Zadaci za pripremu za APP: Financijska analiza

Pokazatelj obrta zaliha gotovih proizvoda = ukupni prihod / zalihe

	2010.	2011.	2012.
Pokazatelj			

Prosjek industrije je 0,7.

Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelj zaduženosti poduzeća = ukupni dug / ukupna imovina

	2010.	2011.	2012.
Pokazatelj			

Prosjek industrije 40 %.

Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelj neto profitne marže = neto dobit / ukupni prihod x 100

	2010.	2011.	2012.
Pokazatelj			

Prosjek industrije je 2,6 %.

Povrat na ukupnu imovinu (ROA) = neto dobit / ukupna imovina x 100

	2010.	2011.	2012.
Pokazatelj			

Prosjek industrije je 1,8 %.

Povrat na vlastiti kapital (ROE) = neto dobit / kapital x 100

	2010.	2011.	2012.
Pokazatelj			

Prosjek industrije je 3,0 %.

Što zaključujete o poslovanju društva „X“ d.d. na osnovu rezultata financijske analize (horizontalna, vertikalna i financijskih pokazatelja)? Koje preporuke imate za ovo društvo?

Zadaci za pripremu za APP: Financijska analiza

2. zadatak

Jedno poduzeće ima potraživanja 392.164,00 kn. Prihodi od prodaje iznose 2.105.620,00. Izračunajte koeficijent obrtaja potraživanja i trajanje naplate potraživanja.

Stoji li poduzeće bolje ili lošije od poduzeća koje ima koeficijent obrtaja 7,3? Koliko za to poduzeće iznosi trajanje naplate potraživanja?

$$\text{KOP} = \text{prihodi od prodaje} / \text{potraživanja} = 5,37$$

$$\text{Trajanje naplate potraživanja} = 365 / \text{KOP} = 67,97$$

Stoji lošije pošto usporednom poduzeću treba 50 dana da naplati potraživanja.

3. zadatak

Poduzeće ima ukupne prihode 32.000.000, ukupnu imovinu 43.000.000 i ukupne obveze 9.000.000. Ako je profitna marža 7%, koliko iznosi neto dobit? Koliki je ROA, a koliki ROE?

$$\text{ROE} = \text{neto dobit/kapital} \quad \text{ROA} = \text{neto dobit/ukupna imovina}$$

$$\text{Profitna marža} = \text{neto dobit/ukupni prihod}$$

$$\text{Neto dobit} = 0,07 * 32.000.000 = 2.240.000$$

$$\text{ROA} = 2.240.000 / 43.000.000 = 5,2\%$$

$$\text{ROE} = 2.240.000 / (43.000.000 - 9.000.000) = 6,5\%$$

4. zadatak

Poduzeće ima imovinu 430.000. Ostvaruje neto dobit od 52.300. Potraživanja poduzeća iznose 59.300, a trajanje naplate potraživanja iznosi 21,5 dan. Odnos obveza i kapitala je 1,30. Izračunajte profitnu maržu, obrtaj imovine, ROA i ROE.

$$\text{Koeficijent obrtaja} = 365 / 21,5 = 16,98 \quad \text{Prihod od prodaje} = 59.300 * 16,98 = 1.006.914$$

$$\text{Profitna marža} = 52.300 / 1.006.914 = 5,194\%$$

$$\text{Obrtaj imovine} = 1.006.914 / 430.000 = 2,34$$

$$\text{ROA} = \text{neto dobit/ukupna imovina} = 12,62\%$$

$$\text{Obveze/kapital} = 1,3$$

$$(\text{Aktiva} - \text{Kapital}) / \text{Kapital} = 1,3$$

$$430.000 = 2,3 * \text{Kapital}$$

$$\text{Kapital} = 186.956,52$$

$$\text{ROE} = \text{Neto dobit/Kapital} = 52.300 / 186.956,52 = 27,97\%$$

Zadaci za pripremu za APP: Financijska analiza

5. zadatak

Poduzeće ima odnos obveza prema kapitalu 1,1. ROA iznosi 8,4%. Kapital iznosi 440.000. Koliki je ROE?

Rješenje: ROE=17,64%

6. zadatak

Neto obrtni kapital je 1050, kratkoročne obveze su 4.300, a zalihe 1.300. Koliki je koeficijent tekuće likvidnosti, a koliki koeficijent ubrzane likvidnosti.

Rješenje: Koeficijent tekuće likvidnosti = 1,24; Koeficijent ubrzane likvidnosti=0,94

7. zadatak

Kratkoročne obveze poduzeća iznose 270.650, a dugoročne obveze 450.320. Kratkotrajna imovina je 720.000, a ukupna imovina iznosi 1.570.220. ROA je 7,35%. Izračunajte neto dobit i ROE.

Rješenje: Neto dobit = 115.411,17; ROE=13,59%

8. zadatak

Imovina poduzeća iznosi 1.620.000. Odnos obveza i kapitala je 1,3. ROA je 0,045. Izračunajte neto dobit. Koliko iznosi kapital poduzeća?

Rješenje: Neto dobit=72.900; Kapital=704.347,83

9. zadatak

Neto obrtni kapital je -7230. Kratkoročne obveze poduzeća iznose 17.855. Koeficijent ubrzane likvidnosti iznosi 0,53. Izračunajte koeficijent tekuće likvidnosti. Koliko iznose zalihe poduzeća?

Rješenje: Koeficijent tekuće likvidnosti=0,595; Zalihe=1.161,85

10. zadatak

Poduzeće ima kratkotrajnu imovinu 20.000.000, a kratkoročne obveze iznose 7.000.000. Dugoročne obveze poduzeća iznose 10.000.000. Ukupna imovina poduzeća iznosi 40.000.000. Ako je ROA 6%, koliko iznosi neto dobit, a koliko ROE?

Rješenje: Neto dobit = 2.300.000; ROE = 10.43%

11. zadatak

Poduzeće ima profitnu maržu 5%, obrtaj ukupne imovine 2, a ROE je 20%. Koliko iznosi multiplikator glavnice? Koliko iznosi omjer obveza prema kapitalu?

Rješenje: Multiplikator glavnice = 2; Omjer obveza prema kapitalu = 1

Zadaci za pripremu za APP: Financijska analiza

12. zadatak

Izračunajte Altman z-score iz sljedećih podataka:

BILANCA

<u>Aktiva</u>	31.12.2017.
<i>Kratkotrajna imovina</i>	
Gotovina	41.000
Potraživanja	65.000
Zalihe	74.000
Ukupno	180.000
<i>Dugotrajna imovina</i>	
Oprema i strojevi	450.000
Ukupna imovina	630.000
<u>Obveze i kapital</u>	
<i>Kratkoročne obveze</i>	
Obveze za kredite	10.000
Obveza prema dobavljačima	90.000
Ukupno	100.000
<i>Dugoročne obveze</i>	110.000
<i>Kapital</i>	420.000
Ukupne obveze i kapital	630.000

RAČUN DOBITI I GUBITKA

	2017.
Poslovni prihodi	930.000
Poslovni rashodi	831.200
Bruto dobit	98.800
Porez	24.700
Neto dobit	74.100

Udio zadržane dobiti u kapitalu iznosi 35%.

Rješenje:

Z'-score=3,089

Zadaci za pripremu za APP: Financijska analiza

13. zadatak

Iz gornjih podataka izračunajte vjerojatnost po Chesseru.

Rješenje:
 $p=0,223$

14. zadatak

Imovina	2016.	2017.
Tekuća imovina		
Gotovina	9.201	9.682
Potraživanja	28.426	29.481
Zalihe	54.318	63.682
Ukupno	91.945	102.845
Fiksna imovina	296.418	327.154
Ukupna imovina	388.363	429.999
Kapital i obveze		
Tekuće obveze		
Dobavljači	71.802	56.382
Krediti	36.108	50.116
Ukupno	107.910	106.498
Dugoročne obveze	50.000	35.000
Kapital	230.453	288.501
Kapital i obveze	388.363	429.999

- Napravite i komentirajte vertikalnu analizu za obje godine
- Napravite i komentirajte horizontalnu analizu
- Izračunajte i komentirajte sljedeće financijske pokazatelje:
 - koeficijent tekuće likvidnosti
 - koeficijent ubrzane likvidnosti
 - omjer obveze prema kapitalu
 - koeficijent zaduženosti

Rješenje:

b) Horizontalna analiza:

Tekuća imovina (gotovina 5,23%, Potraživanja 3,71%, Zalihe 17,24% i Ukupno 11,85%), Fiksna imovina 10,37%, Ukupna imovina 10,72%, Tekuće obveze (dobavljači -21,48%, krediti 38,79%, ukupno -1,31%), Dugoročne obveze -30%, kapital 25,19%, kapital i obveze 10,72%

Tekuća imovina je porasla za 11,85% u 2007. godini u odnosu na 2006. godinu. Tekuću imovinu najviše čine zalihe koje su porasle za 17,24%, zatim gotovina za 5,23%, te potraživanja za 3,71%. Fiksna imovina raste u 2007. Godini u odnosu na 2006. Godinu 10,37% i poduzeće investira u fiksnu imovinu. Ukupna imovina raste za 10,72% u 2007. godini, u odnosu na 2006. Godinu. Tekuće obveze se u 2007. godini, u odnosu na 2006. godinu, smanjuju za 1,31%. Tekuće obveze čine dobavljači, koji se smanjuju za 21,48% i krediti koji se povećavaju za 38,79%, a što znači da je poduzeće uzelo nove kredite, a da je smanjilo dugovanja prema dobavljačima. Kapital se u 2007. godini (u odnosu na 2006. godinu) povećao za 25,19%.

Zadaci za pripremu za APP: Financijska analiza

a) Vertikalna analiza:

Imovina	2016.	2017.
Tekuća imovina		
Gotovina	2,37%	2,25%
Potraživanja	7,32%	6,86%
Zalihe	13,99%	14,81%
Ukupno	23,68%	23,92%
Fiksna imovina	76,32%	76,08%
Ukupna imovina	100%	100%
Kapital i obveze		
Tekuće obveze		
Dobavljači	18,49%	13,11%
Krediti	9,30%	11,65%
Ukupno	27,79%	24,77%
Dugoročne obveze	12,87%	8,14%
Kapital	59,34%	67,09%
Kapital i obveze	100%	100%

Vertikalna analiza za 2016. godinu:

Tekuća imovina čini 23,68% od ukupne imovine, od čega zalihe čine 13,99%, potraživanja 7,32%, a novac 2,37%. Fiksna imovina čini veliku većinu ukupne imovine (76,32%). Tekuće obveze čine 27,79% od ukupne pasive – od čega obveze prema dobavljačima čine 18,49%, a obveze za kredite 9,30%, što znači da poduzeće ima dosta dugovanja prema dobavljačima. Dugoročne obveze čine 12,87% od ukupne pasive, a kapital 59,34%.

Vertikalna analiza za 2017. godinu:

Tekuća imovina čini 23,92% od ukupne imovine, od čega zalihe čine 14,81%, potraživanja 6,86%, novac 2,25% od ukupne imovine. Fiksna imovina čini veliku većinu ukupne imovine (76,08%). Poduzeće ima puno više dugotrajne nego kratkotrajne imovine. Poduzeće investira u fiksnu imovinu. Tekuće obveze čine 24,77% od ukupne pasive, od čega obveze prema dobavljačima čine 13,11%, a obveze prema kratkoročnim kreditima 11,65% od ukupne pasive. Dugoročne obveze čine 8,14% od ukupne pasive, a kapital 67,09%.

c) **Koeficijent tekuće likvidnosti** = $\text{Kratkotrajna imovina} / \text{kratkoročne obveze} = 0,85$ (2006. godina)
= 0,97 za 2017. godinu

Na 1 kn kratkoročnih obveza dolazi 0,85 kn, odnosno 0,97 kn kratkotrajne imovine. Pozitivan je trend rasta.

Koeficijent ubrzane likvidnosti = $\text{kratkotrajna imovina} - \text{zalihe} / \text{kratkoročne obveze} = 0,35$, odnosno 0,37 (2017. godina)

Poduzeće ima 0,35, odnosno 0,37 kn u novcu i potraživanjima na svaku kunu kratkoročnih obveza .

Omjer obveza prema kapitalu = $\text{ukupne obveze} / \text{kapital} = 0,69$, odnosno 0,49

Na 1 kn kapitala dolazi 0,69/0,49 kn obveza.

Zadaci za pripremu za APP: Financijska analiza

Koeficijent zaduženosti = ukupne obveze/ukupna imovina = 0,41, odnosno 0,33

Poduzeće ima 41/33 lipe obveza na svaku kunu imovine.

Multiplikator glavnice = ukupna imovina/ glavnica = 1,68, odnosno 1,49

Na svaku kunu glavnice dolazi 1,68/1,49 kn ukupne imovine.

15. zadatak

Imovina	2017.	Račun dobit i gubitka	2017.
Tekuća imovina		Prodaja	28000
Gotovina	710	Troškovi	11600
Potraživanja	2106	Amortizacija	2140
Zalihe	4982	Dobit prije kamata	14260
Ukupno	7798	Kamate	980
Fiksna imovina	18584	Dobit prije poreza	13280
Ukupna imovina	26382	Porez	4648
		Dobit	8632
Kapital i obveze			
Tekuće obveze			
Dobavljači	1215		
Krediti	948		
Ukupno	2163		
Dugoročne obveze	4190		
Kapital	20029		
Kapital i obveze	26382		

a) Izračunajte:

- a. koeficijent tekuće likvidnosti
- b. koeficijent ubrzane likvidnosti
- c. koeficijent trenutne likvidnosti
- d. obrt ukupne imovine
- e. obrt zaliha
- f. obrt potraživanja
- g. trajanje naplate potraživanja
- h. dani vezivanja zaliha
- i. koeficijent zaduženosti
- j. koeficijent vlastitog financiranja
- k. omjer obveza prema kapitalu
- l. koeficijent vlastitog financiranja
- m. omjer obveza prema kapitalu
- n. koeficijent ukupne ekonomičnosti
- o. profitna marža
- p. ROE
- q. ROA

b) Sastavite Du Pont

Zadaci za pripremu za APP: Financijska analiza

Rješenje:

- a) Koeficijent tekuće likvidnosti= 3,61
1 kn obveza na 3,61 kn kratkotrajne imovine
- b) Koeficijent ubrzane likvidnosti = 1,3
Poduzeće ima 1,3 kn u novcu i potraživanjima na svaku kn kratkoročnih obveza
- c) Koeficijent trenutne likvidnosti= 0,33
33% kratkoročnih obveza je pokriveno novcem
- d) Obrt ukupne imovine= 1,06
1 kn imovine generira 1,06 kn prihoda od prodaje
- e) Obrt zaliha= 5,62
Zalihe se obrnu 5,62 puta godišnje
- f) Obrt potraživanja=13,3
Potraživanja se obrnu 13,3 puta godišnje
- g) Trajanje naplate potraživanja = 27,44 dana
Potrebno je 27 dana da se potraživanja naplate.
- h) Dani vezivanja zaliha = 64,95 dana
Potrebno je 65 dana da se kn potrošena u nabavi zaliha pretvori u kn prihoda od prodaje.
- i) Koeficijent zaduženosti= 0,24
Poduzeće ima 24 lipa obveza na svaku kn imovine. Poželjno je 50% ili manje.
- j) Koeficijent vlastitog financiranja=kapital/ukupna imovina=0,76
Na 1 kn imovinu dolazi 76 lipa kapitala.
- k) Omjer obveza prema kapitalu= 0,32
Na 1 kn kapitala dolazi 0,32 kn obveza. Gornja granica je 2.
- l) Koeficijent ukupne ekonomičnosti=2,04
Na svaku kn rashoda dolazi 2,04 kn prihoda
- m) Profitna marža= 30,8%
Na 1 kn prihoda ostvaruje se 31 lipa dobiti
- n) ROE= 43,1%
1 kn kapitala generira 43 lipe neto dobiti
- o) ROA=32,7%
Na 1 kn ukupne imovine ostvaruje se 33 lipa neto dobiti

b) Du Pont sustav

$$\begin{aligned} \text{ROE} &= \text{neto dobit/prihod} * \text{prihod/ukupna imovina} * \text{ukupna imovina/glavnica} \\ &= \text{profitna marža} * \text{obrt ukupne imovine} * \text{multiplikator glavnice} \\ &= 0,308 * 1,06 * 1,32 \\ &= 0,431 \\ &= 43,1\% \end{aligned}$$

Zadaci za pripremu za APP: Financijska analiza

16. zadatak

Imovina poduzeća iznosi 1020000. Odnos obveza prema kapitalu je 1. ROA iznosi 0,05. Izračunajte neto dobit. Koliko iznosi kapital poduzeća?

Rješenje:

Kapital = 510000; neto dobit = 51000

17. zadatak

Kapital poduzeća iznosi 520.000. Povrat na imovinu poduzeća je 7,5%. Poduzeće ima omjer obveza prema kapitalu 1,5. Koliko iznosi povrat na kapital?

Rješenje:

ROE=18,75%